

**RJEŠENJA I BODOVANJE UČENIČKIH ODGOVORA – VIII. RAZRED
XXVI. NATJECANJE IZ HRVATSKOGA JEZIKA (2021.)
DRŽAVNA RAZINA**

Ispit ima **40** zadataka. Točni odgovori vrijede ukupno 100 bodova. Bodovna vrijednost zadatka navedena je u kvadratiću kraj zadatka. **Moguće točno rješenje ili druga točna rješenja navedeni su u zagradi ili odvojeni kosom crtom.**

1. zadatak

Dokument je objavljen **17. ožujka 1967.** u časopisu **Telegram / „Telegram”** pod nazivom **Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika /**

„Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika”.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri tražene činjenice/dopune. Svaka točno navedena činjenica/dopuna vrijedi 1 bod.
Pogreškom se smatra i pravopisno netočno napisan odgovor.

2. zadatak

b) i d)

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dvije točne tvrdnje. Svaka prepoznata točna tvrdnja vrijedi 1 bod.

3. zadatak

c)

- Zadatak vrijedi **1 bod.**

4. zadatak

naziv jezikoslovnoga priručnika: **Hrvatski pravopis**

autori: **(Stjepan) Babić, (Božidar) Finka, (Milan) Moguš / Babić – Finka – Moguš**

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva tražena odgovora. Svaki točan odgovor vrijedi 1 bod.

5. zadatak

Od nastanka *Judite* do danas mijenjali su se i smjenjivali literarni pravci, estetski ukusi, pjesničke mode i škole, nestajala su, kako bi rekao Ivan Gundulić, kraljevstva i gradovi, a djelo Marka Marulića nije prekrila prašina zaborava.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera uporabe zareza (nabrajanje istovrsnih rečeničnih dijelova i rečenica, umetanje i suprotnost). Svaki primjer točne uporabe zareza vrijedi 1 bod.

Za svaku pogrešku u pisanju zareza oduzima se 1 bod.

6. zadatak

a) Dana 18. kolovoza 2020. obilježena je 570. godišnjica rođenja hrvatskoga književnog velikana, a u povodu te obljetnice **Gradska knjižnica Marka Marulića u Splitu** postavila je izložbu **Šetnja Splitom stopama Marka Marulića / „Šetnja Splitom stopama Marka Marulića”**.

- A) dio zadatka vrijedi **3 boda**. U cijelosti jezično točna rečenica vrijedi 3 boda.

Za svaku jezičnu pogrešku ili pogrešku u prepisivanju oduzima se 1 bod.

b) Dr. sc. fra **Stipu Nosića** iz **Samostana male braće** u **Dubrovniku** **500-godišnji** prvotisak **Judite** / „**Judite**” svojim je rođendanom nadahnuo da napiše najavu kritičkoga izdanja toga **Marulićeva** djela.

- B) dio zadatka vrijedi **3 boda**. U cijelosti jezično točna rečenica vrijedi 3 boda.

Za svaku jezičnu pogrešku ili pogrešku u prepisivanju oduzima se 1 bod.

7. zadatak

svijetleći (Svijetleći), osvjetljavao, svijetao

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki točno napisan/ispravljen primjer vrijedi 1 bod.

8. zadatak

I ž. r.

Ponosimo se *Misalom po zakonu rimskoga dvora*, **prvom** knjigom tiskanom na

A ž. r.

hrvatskom jeziku, jer se uvrštava među **prve** inkunabule u slavenskome svijetu.

L m. r.

D m. r.

Svjedoči o **prvim** koracima našega tiskarstva, a **prvom** takvom pothvatu na ovim

prostorima valja se diviti.

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svako jezično točno rješenje vrijedi 1 bod.
Pogreškom se smatra i pravopisno netočno pisanje kratica.

9. zadatak

idući

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

10. zadatak

Ipak, bilo bi nepravедno pomisliti da je to **rijetki** primjer učeničke kreativnosti i predanosti nekom projektu.

- Zadatak vrijedi **1 bod**.
Pogreškom se smatra i pravopisno netočno napisan odgovor.

11. zadatak

a) imenica

b) prilog

c) čestica

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

12. zadatak

netko: **neki, tkogod**

bilo tko: **ma tko, koji god**

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

13. zadatak

riječ u superlativu: **najpažljivije**

vrsta riječi: **prilog**

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer se navode dvije činjenice. Svaka točno navedena činjenica vrijedi 1 bod.

14. zadatak

nacija, sveučilište, kultura

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

15. zadatak

budući (bivši)

pohranivši

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva glagola/primjera. Svaki točno oblikovan glagolski prilog vrijedi 1 bod.

16. zadatak

Stari se majstori **susretahu** sa suvremenim umjetnicima u Grafičkoj zbirci koju **su bili utemeljili / bijahu utemeljili / bjehu utemeljili** prije stotinu godina.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera. Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

17. zadatak

uporabom/uporaba, opremanja/opremanje, žurbe/žurba

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera. Svaki točno naveden primjer vrijedi 1 bod.

18. zadatak

Stvarali su svoja djela i ne sluteći koliko će biti dragocjena njihovu narodu **tijekom stoljeća / stoljećima** i koliko će se ponositi **njima**.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

19. zadatak

Htjeli bismo (zajednički) surađivati, no (međutim) ne znamo kako (ni na koji način). /
Htjeli bismo (zajednički) surađivati, (no) međutim ne znamo kako (ni na koji način). /
Htjeli bismo (zajednički) surađivati, no (međutim) ne znamo (kako ni) na koji način. /
Htjeli bismo (zajednički) surađivati, (no) međutim ne znamo (kako ni) na koji način.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod

20. zadatak

b)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

21. zadatak

imenski predikat	glagolski predikat
nije ni propis ni zakon	se morate držati / morate se držati
je (fleksibilna živa) stvar	se prilagođavate / prilagođavate se

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

22. zadatak

subjektni skup: **moj materinski jezik u svim oblicima**

zavisna surečenica: **na kojem sviram**

vrsta zavisne surečenice: **atributna (surečenica)**

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.
Pogreškom se smatra ako je zavisna surečenica prepisana bez vezničkih riječi.

23. zadatak

POM

PON

Judita je uvrštena među epska djela (prepoznatljive europske tradicije) i na taj način

POV

doživljava odjek kakav su u 16. i 17. stoljeću postigle Marulićeve glasovite latinske

knjige.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

24. zadatak

apozicijski skup	nacionalni klasik
imenički atribut	epa
atributni skup	15. i 16. stoljeća

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

25. zadatak

Kako / Budući da / S obzirom na to da / Zato što je živio na prijelazu između srednjega i novoga vijeka, preuzimao je i neke srednjovjekovne sadržaje.

ILI

Preuzimao je i neke srednjovjekovne sadržaje **jer / s obzirom na to da / zato što / zbog toga što** je živio na prijelazu između srednjega i novoga vijeka

- Zadatak vrijedi **1 bod**.
Pogreškom se smatra ako inverzija nije označena zarezom ili ako nije uporabljen odgovarajući veznik / veznički skup.

26. zadatak

Ohrabrujuće je što i dalje ima čuvara zavičajnih govora koji vjeruju da njegovanjem znanja mogu utjecati na mlade da ne mijenjaju govor svojega kraja.

subjektna (surečenica)

objektna (surečenica)

2	
---	--

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

27. zadatak

da osobe imaju zdraviji mozak

- Zadatak vrijedi **1 bod**.
Pogreškom se smatra ako je zavisna surečenica prepisana bez veznika.

28. zadatak

Prema odrazu glasa *jat* rečenica je napisana **ikavskim** govorom. To potvrđuju riječi: ***posli*, *lita* i *svita*** koje u standardnom jeziku glase: ***poslije*, *ljeta* i *svijeta***.

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri tražena odgovora.
Točno imenovanje govora vrijedi 1 bod. Sve tri točno navedene ikavske riječi vrijede jedan bod kao i sve tri točno navedene riječi standardnoga jezika.
Pogreškom se smatra i pravopisno netočno napisan odgovor.

29. zadatak

obilježje čakavskoga narječja	primjer iz teksta
<i>lj</i> se često zamjenjuje suglasnikom <i>j</i>	judi
gubi se krajnje <i>-i</i> u infinitivu	popit
talijanizmi	lumbrelina
u prezentu 3. l. mn. ponegdje nastavci <i>-edu</i> , <i>-idu</i> , <i>-adu</i>	govoridu

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

30. zadatak

frazem	značenje frazema
zli jezici	koji govore loše o drugima
nije sladak na jeziku	ne ulagivati se
što na srcu, to na jeziku	govoriti ono što se osjeća
sa svima nađe zajednički jezik	sporazumjeti se

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer ima četiri primjera.
Svaki u potpunosti točno riješen/ispisan primjer vrijedi 1 bod.

31. zadatak

Već je u osnovnoj školi počeo **slágati** / **slàgati** svoje stihove.

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

32. zadatak

Da toga nismo bili svjesni, pandemija koronavirusa promijenila je i naš svakodnevni rječnik.

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

33. zadatak

humanost – **ljudskost/čovječnost/plemenitost ...**

ogleda se – **zrcali se / odražava se / vidi se / reflektira se ...**

- Zadatak vrijedi **2 boda** jer ima dva primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

34. zadatak

izgovaramo	predmetanje / prefiksna tvorba / prefiksacija
koronamjere	slaganje / tvorba slaganjem
koronaš	izvođenje / tvorba izvođenjem / sufiksna tvorba / sufiksacija

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

35. zadatak

glasovna promjena	riječ s glasovnom promjenom
nepostojani a	pojedinci
jotacija	mlađim
jednačenje po mjestu tvorbe	današnje

- Zadatak vrijedi **3 boda** jer ima tri primjera.
Svaki točno riješen primjer vrijedi 1 bod.

36. zadatak

riječ s više glasovnih promjena	glasovne promjene
iščeknuće	– jotacija – jednačenje po zvučnosti – jednačenje po mjestu tvorbe

- Zadatak vrijedi **4 boda** jer traži četiri pojedinosti.
Točno ispisana riječ vrijedi 1 bod. Svaka točno imenovana glasovna promjena vrijedi 1 bod.
Pogreškom se ne smatra ako glasovne promjene nisu napisane redoslijedom njihova provođenja.

37. zadatak

c)

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

38. zadatak

hindi / hindi jezik

- Zadatak vrijedi **1 bod**.

39. zadatak

Učenik dobije **1 bod** ako jezično točnom cjelovitom ili necjelovitom rečenicom navodi traženo objašnjenje.

Npr.

- Zaključujem da je sve manji interes za učenje toga jezika.
- Nije više popularan jezik, ne uči se toliko kao drugi jezik, za razliku od ostalih jezika iz tablice.
- nije više svjetski jezik
- nije popularan...

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik navodi u tekstu nespomenute, neodređene ili preopćenite činjenice ili ako odgovor nije jezično točan.

Npr.

- nije među prvih 10
- ne govori se...

40. zadatak

Učenik dobije **2 boda** ako zaokružuje DA i **jezično točnom cjelovitom rečenicom** navodi svoje objašnjenje. Pritom se može služiti i citatima iz teksta u okviru.

Npr.

DA

- Podatci o jezicima svijeta možda nisu vjerodostojni jer ne znamo tko ih je prikupio, jer su zastarjeli.
- Nisu vjerodostojni jer „izrađeni su na temelju podataka raznih jezikoslovnih i drugih organizacija, te se podatci u njima međusobno često razlikuju”.
- Podatci su nevjerodostojni jer ne znamo tko ih je prikupio.
- Događaju se propusti pri prikupljanju podataka „ubrajanjem ili izuzimanjem dijalekata iz nekog jezika, mogućim ubrajanjem u popis stanovništva kojima navedeni jezik nije materinji” i sl.

Učenik dobije **1 bod** ako **jezično točnom necjelovitom rečenicom** navodi objašnjenje.

Npr.

DA

- zastarjeli su
- ne znamo tko ih je prikupio
- „izrađeni su na temelju podataka raznih jezikoslovnih i drugih organizacija, te se podatci u njima međusobno često razlikuju”...

Netočnim odgovorom smatra se ako učenik zaokružuje NE ili zaokružuje DA i navodi nevažne ili netočne činjenice.

Npr.

NE

- objavljeni su na internetu
- Zašto im se ne bi vjerovalo, realni su.

DA

- ne može im se vjerovati
- nisu točni...